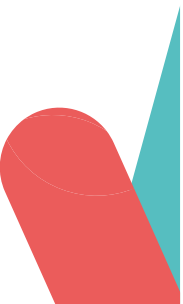

GRADUAAT IN DE VOERTUIGTECHNIEKEN

SAMENWERKINGSVERBAND VIVES HBO5 ZUID

TOETS NIEUWE GRADUAATSOPLEIDING • ADVIESRAPPORT

27 AUGUSTUS 2018

Inhoud

1. Samenvattend advies van de visitatiecommissie.....	4
2. Rapportage van de bevindingen en overwegingen	6
2.1 Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau.....	6
2.2 Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsleeromgeving.....	7
2.3 Generieke kwaliteitswaarborg 3: te realiseren eindniveau.....	10
2.4 Generieke kwaliteitswaarborg 4: opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg	11
2.5 Eindoordeel	12
3. Beoordelingsproces	13
4. Overzicht oordelen	14
Bijlage 1: Basisgegevens over de opleiding.....	15
Bijlage 2: Domeinspecifieke leerresultaten (DLR).....	16
Bijlage 3: Samenstelling visitatiecommissie.....	17
Bijlage 4: Overzicht van de bestudeerde documenten	18

1. Samenvattend advies van de visitatiecommissie

De NVAO heeft de domeinspecifieke leerresultaten van de nieuwe opleiding graduaat in de voertuigtechnieken gevalideerd op 25 juni 2018.

De opleidingsspecifieke leerresultaten hebben een een-op-een-relatie met de domeinspecifieke leerresultaten en bijgevolg sluit het beoogde niveau van de opleiding qua inhoud, oriëntatie en niveau aan bij de eisen die gesteld worden door het (inter)nationale werkveld en vakgebied. De opleiding heeft een voor studenten en werkveld duidelijk profiel, waarbij aandacht gaat naar het regionale werkveld.

De studenten komen terecht in een samenhangende leeromgeving. Het programma van de opleiding is helder opgebouwd en omvat leerinhouden die aansluiten bij de beoogde leerresultaten. Het onderwijsconcept is goed doordacht en de gekozen werkvormen sluiten er op een passende wijze bij aan. Sterk punt is het eindproject dat de studenten aan het einde van de opleiding maken. De studenten zullen les krijgen en begeleid worden door docenten met een gedegen vakinhoudelijke en didactische expertise. De voorzieningen en de studiebegeleiding zijn eveneens goed uitgebouwd.

De opleiding is sterk praktijkgericht. De opleiding voldoet aan de decretale norm over het aandeel werkplekuren in het programma. Het werkplekuren is goed opgebouwd en prima geïntegreerd in het geheel van het programma. De studenten doen twee dagen per week aan werkplekuren en dit voor een langere periode. De studenten gaan naar twee verschillende werkplekken. Ook de begeleiding en coaching van de studenten op de werkplekken is goed doordacht. Positief is ook dat de opleiding inspanningen levert om de bedrijfscoaches te trainen.

De toetsing gebeurt op een goede wijze en is valide, betrouwbaar en transparant. Er is een mix van toetsvormen, net zoals er een afwisseling is van summatieve en formatieve toetsen. Hierdoor krijgen de studenten veel feedback en wordt de voortgang van de student op een gedegen wijze bewaakt. De opleiding beschikt duidelijk over een toetsstelsel dat al deels uitgewerkt is en deels nog in ontwikkeling is om na te gaan of de beoogde leerresultaten worden bereikt.

De kwaliteitszorg van de opleiding sluit aan bij de processen en cycli van de hogeschool en heeft tegelijk voldoende aandacht voor de eigenheid van niveau 5. De studenten en het werkveld worden frequent betrokken in de kwaliteitszorgcyclus.

De visitatiecommissie (hierna: commissie) heeft gesproken met een bevlogen team. Het engagement en enthousiasme bleek ook al uit het informatiedossier. De commissie is ervan overtuigd dat dit positief zal afstralen op de studenten.

De commissie die de aanvraag van het samenwerkingsverband VIVES HBO5 Zuid voor de opleiding graduaat in de voertuigtechnieken heeft beoordeeld, brengt een positief advies uit aan de NVAO. Zij baseert haar oordeel op het informatiedossier en het toelichtend gesprek.

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de nieuwe opleiding, formuleert de commissie de volgende aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het huidige oordeel over de potentiële kwaliteit van de opleiding.

De commissie beveelt de opleiding aan:

- om contacten te leggen met een internationale partner, zodoende een internationale benchmark uit te voeren en bij te dragen tot internationale erkenning van het diploma. om de volgende jaren blijvend in te zetten op de werkveldcontacten. Het is noodzakelijk om blijvend af te stemmen op de veranderende behoeften van het

(regionale) werkveld. Tegelijk bieden de vele contacten een unieke kans om kennis en ervaring uit het veld in de opleiding te incorporeren te onderzoeken of er meer differentiatie tussen en binnen de afstudeerrichtingen mogelijk is om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de interesse van de studenten en evoluties in de sector blijvend aandacht te hebben voor het opvolgen van nieuwe ontwikkelingen in het vakgebied, het stellen van een correcte diagnose, het meten volgens de juiste procedures en het aanleren van professionele attitudes. reeds in het eerste kwartaal voldoende nieuwe technologieën in te bedden om de studenten warm te maken om de opleiding verder te zetten. om aandacht te hebben voor de dubbele doelgroep van de graduaatsopleidingen door de eventuele uitbouw van een flexibel traject en hierbij aansluitend steeds oog te hebben voor studenten die willen instromen op basis van EVC's en EVK's. de wisselwerking tussen theorie en werkplekleren te bewaken, zodat de studenten voldoende voorbereid op de werkplek aankomen een alumniwerking op te zetten. De alumni kunnen optreden als ambassadeur en naar de opleiding terugkeren in het kader van permanente vorming, die de opleiding aanbiedt.

Den Haag, 27 augustus 2018

Namens de commissie ter beoordeling van de toets nieuwe opleiding voor de opleiding graduaat in de voertuigtechnieken van het samenwerkingsverband VIVES HBO5 Zuid,

Toon Martens
(voorzitter)

Andreas Smets
(secretaris)

2. Rapportage van de bevindingen en overwegingen

2.1 Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau

Het beoogd eindniveau weerspiegelt qua niveau, oriëntatie en inhoud de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en/of het vakgebied worden gesteld aan de opleiding.

Bevindingen:

Het TNO-dossier stelt dat de graduaatsopleiding voertuigtechnieken breed inzetbare voertuigtechnici aflevert. Dit komt tot uiting in de opleidingsonderdelen die leerinhouden over alle soorten voertuigen (afstudeerrichtingen) behandelen. De werkplek die studenten kiezen maakt het onderscheid in afstudeerrichting.

De opleiding onderschrijft de domeinspecifieke leerresultaten (DLR), waaraan ze zelf actief heeft meegewerkt. De opleiding heeft de DLR verder uitgewerkt in opleidingsspecifieke leerresultaten, die werden uitgeschreven onder de vorm van gedragsindicatoren. De gedragsindicatoren bestaan uit een groot aantal technische beroepsspecifieke gedragsindicatoren en een aantal algemene gedragsindicatoren omdat dit past in de opleidingsvisie en in het onderwijsbeleidsplan van de hogeschool.

Overwegingen:

De commissie heeft het beoogde eindniveau van de opleiding bestudeerd aan de hand van de opleidingsspecifieke leerresultaten die een een-op-een-relatie hebben met het domeinspecifieke leerresultatenkader. Omdat de DLR werden opgesteld in samenspraak met verschillende stakeholders, meent de commissie dat de beoogde leerresultaten qua niveau, oriëntatie en inhoud voldoen aan de actuele eisen die in (inter)nationaal perspectief vanuit het beroepenveld en/of het vakgebied worden gesteld. Een bijkomend positief punt is volgens de commissie de concretisering van de leerresultaten in indicatoren. Daarnaast vindt de commissie het goed dat de opleiding de lat hoog legt qua niveau en streeft naar het eindniveau van een master technician.

Het valt de commissie ten positieve op dat het profiel van de opleiding gestoeld is op enerzijds een goede inbedding in het geheel van de hogeschool en anderzijds op een grote eigenheid die de opleiding weet te bewaren. Dit laatste heeft er onder andere toe geleid dat de opleiding veel contacten onderhoudt met het werkveld op niveau 5 en dat de opleiding goed heeft afgestemd wat de verwachtingen van het werkveld zijn. Niettemin wil de commissie de opleiding aanmoedigen om de volgende jaren blijvend in te zetten op de werkveldcontacten. Het is noodzakelijk om blijvend af te stemmen op de veranderende behoeften van het (regionale) werkveld. Tegelijk bieden de vele contacten een unieke kans om kennis en ervaring uit het veld in de opleiding te incorporeren.

De commissie concludeert dat het beoogde eindniveau qua niveau, oriëntatie en inhoud aansluit bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en/of het vakgebied worden gesteld aan de opleiding. De heldere leerresultaten en het goedgeoordachte profiel van de opleiding dragen hiertoe bij.

Oordeel: voldoende

2.2 Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsleeromgeving

De onderwijsleeromgeving maakt het voor studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen:

Het programma (120stp) bestaat uit acht blokken van zeven weken les en één week evaluatie. De acht blokken zijn gekoppeld aan thema's die het leren op de werkplek en in de opleiding een focus geven. De thema's zijn: 'inleiding voertuigen', 'basis motoren en aandrijflijn', 'basis chassis', 'klassieke aandrijflijn', 'motormanagement', 'on-board electronics', 'elektrische en hybride aandrijflijn' en 'integratie'. Werkplekleren wordt in elke thematische periode verankerd. De opleiding kent vier afstudeerrichtingen: 'personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen', 'zware bedrijfsvoertuigen', 'agrarische en industriële voertuigen' en 'brom- en motorfietsen'.

Doorheen de twee jaren van het programma lopen vier leerlijnen: de integrale praktijklijn, de praktijklijn, de integrale theoretische leerlijn en de theoretische leerlijn.

De integrale praktijklijn is gericht op het verwerven van competenties die in de vorm van authentieke leertaken worden aangeboden. In de leerinhouden wordt vertrokken vanuit reële beroepssituaties, waaraan de ondersteunende kennis, de procedurele kennis en de deeltaakoefeningen opgehangen worden.

De praktijklijn bestaat uit werkplekleren en een praktijkproject. Hoewel deze activiteiten kunnen plaatsvinden in een continuüm van contexten gaande van gesimuleerd tot reëel/authentiek streeft de opleiding zoveel mogelijk naar werkplekleren in een reële context en wordt het werkplekleren in een gesimuleerde context beperkt. In de laatste periode van de opleiding maakt de student een praktijkproject, waarin een complexe opdracht op het niveau van beginnend beroepsbeoefenaar wordt behandeld. Reflectie speelt ook een belangrijke rol in deze leerlijn.

De integrale theoretische lijn behandelt theoretische inhouden die als basis dienen voor het uitoefenen van het beroep. In deze leerinhouden wordt een link gelegd met de praktijk.

De theoretische leerlijn bevat kennis die op elk moment in de carrière van de beroepsbeoefenaar nodig is om het beroep te kunnen uitoefenen. Gezien het profiel van de graduaatsstudent houdt de opleiding het aantal theoretische opleidingsonderdelen beperkt.

De opleiding is praktijkgericht en stelt authentieke beroepscontexten voorop. Hiervoor werkt de opleiding aan de hand van het 4C/ID-model ('4 Components for Instructional Design-model') om de integrale praktijklijn vorm te geven. Dit model dat authentieke beroepssituaties als uitgangspunt neemt, is praktijkgericht en leert kennis, vaardigheden en attitudes aan. Bovendien kennen de beroepssituaties een toenemende complexiteit. Elk complexiteitsniveau bestaat op zijn beurt uit de nodige ondersteunende kennis, verschillende leertaken, procedurele informatie en deeltaakoefeningen. De trapsgewijze opbouw en de sterke sturing is aangepast aan de studenten van de opleiding.

De opleiding kiest werkvormen die passen binnen de verschillende leerlijnen en afgestemd zijn op de beoogde leerresultaten. Daarnaast tonen de gekozen werkvormen een groei van de student. In het begin van de reeks leertaken krijgen de studenten veel begeleiding. Naarmate de leertaken vorderen, moeten zij in staat zijn om deze zo zelfstandig mogelijk uit te voeren. Hierdoor neemt de begeleiding van de lector af en de zelfstandigheid van de student toe. Bovendien kunnen studenten elkaar helpen en coachen doorheen de leertaken. Het werkplekleren neemt 44 studiepunten in beslag onder de vorm van werkveldverkenning, werkplekleren en het aan de werkplek verbonden praktijkproject. De opleiding kiest voor twee werkplekken, zodat studenten een werkplek grondig leren kennen en zo de beoogde

leerresultaten bereiken. Indien één bedrijf qua grootte en diversiteit de mogelijkheid biedt om alle leerresultaten af te dekken, kan de student zich ook beperken tot één werkplek. In kwartaal 2 gaan studenten in 'verkenning werkveld' op werkplekbezoek bij verschillende bedrijven die zich specialiseren in verschillende soorten voertuigen. Vanaf kwartaal 3 mag een student werkplekieren op een werkplek die aansluit bij zijn afstudeerrichting, maar is hiertoe niet verplicht. Vanaf het tweede jaar, kwartaal 5, moet de student werkplekieren op een werkplek die aansluit bij zijn afstudeerrichting. Het bedrijf waar de student gaat werkplekieren moet voldoen aan verschillende kwalitatieve criteria.

In de eerste twee perioden wordt de student voorbereid op het werkplekieren. Het werkplekieren vat aan vanaf de derde periode en wordt geïntegreerd in de reguliere lesweken. De opleiding geeft aan dat door deze wisselwerking tussen praktijk en lessen het studierendement verhoogt en de studielast voor de student wordt beperkt. De studenten worden begeleid door een werkplekcoach vanuit de werkplek die coacht en mee beoordeelt en een werkplekbegeleider vanuit de opleiding die instaat voor de begeleiding en beoordeling van de student inzake werkplekieren tijdens één opleidingsfase. De student wordt zowel op de hogeschool als op de werkplek begeleid.

De opleiding staat open voor generatiestudenten en niet-generatiestudenten. De geïnteresseerde studenten worden geïnformeerd via verschillende kanalen (folders, beurzen, open weekends, etc.). Studenten kunnen EVC's en EVK's laten erkennen. Het toekennen ervan gebeurt op basis van de richtlijnen en de kwaliteitsprincipes van het Onderwijs- en Examenreglement van de hogeschool. Bij de start van het academiejaar zijn er twee kick off-dagen om de studenten wegwijs te maken en hen de noodzakelijke informatie te geven die nodig is om het opleidingsjaar te starten.

De uitstroom van de opleiding is gericht op het werkveld of op de professionele bachelor autotechnologie, die aan VIVES kan worden gevolgd. Voor de afstuderende studenten is er jaarlijks een infoavond over verder studeren. Daarnaast komen bedrijfsleiders spreken over de zoektocht naar werk en jaarlijks neemt de opleiding deel aan de jobbeurs. De hogeschool heeft onlangs ook een alumniportaal en vacature databank geopend.

Doorheen de opleiding, krijgen de studenten studiebegeleiding. Er wordt intern binnen de opleiding nog gekeken of de studiebegeleiding wordt opgenomen door de opleidingscoördinator of door de dienst Studie- en trajectbegeleiding. Zeker is dat de studenten beroep kunnen doen op het uitgewerkte begeleidingssysteem van de hogeschool.

De rechtstreekse aansturing van de opleiding gebeurt door het opleidingshoofd, de POC en de studiegebieddirecteur. De opleiding rekent op acht lectoren die reeds voordien actief waren in CVO Miras, om het programma vorm te geven. Voor de lectoren die niet automatisch overkomen naar de hogeschool zal een vacature uitgeschreven worden. De lectoren hebben allemaal de nodige werkervaring in de sector. De opleiding zet ook in op de professionalisering van het lectorenteam bijvoorbeeld op het vlak van toetsing, voorbereiden op werkplekieren en instroombegeleiding. Voor nieuwe lectoren wordt aanvangsbegeleiding voorzien.

De lessen gaan door in het gebouw voor Autotechnologie op de campus van VIVES te Kortrijk. Het gebouw heeft leslokalen voor 25 tot 55 personen.

Overwegingen:

De commissie meent dat de opbouw van het beoogde programma helder en duidelijk is voor studenten. De leerlijnen maken het programma eveneens helder voor docenten. De thema's zijn goed opgebouwd, zo stelt de commissie en kennen een eerder klassieke opbouw die samenhangt met de vroegere modules uit het Centrum voor Volwassenenonderwijs. Verder vindt de commissie de geleidelijke opbouw qua complexiteit van de opleiding goed, alsook de continue integratie van theorie en praktijk.

De opleiding kent een voltijds traject in dagonderwijs dat gericht is op generatiestudenten. Een traject in avondonderwijs dat gericht is op studenten die werk, studie en gezin combineren, is in de basis van dit concept al mogelijk, maar nog niet uitgewerkt. De opleiding geeft aan dat hier reeds is over nagedacht, maar dat het tot op heden moeilijk uitvoerbaar is wegens financiële redenen. De commissie stelt dat de opleiding en de hogeschool de uitbouw van een flexibel traject goed opvolgen en niet op de lange baan mogen schuiven. Bij de uitbouw van het traject moet de opleiding steeds oog hebben voor studenten die willen instromen op basis van EVC's en EVK's.

De inhoud van het beoogde programma is naar de mening van de commissie degelijk uitgewerkt en vindt aansluiting bij de beoogde leerresultaten. De commissie vraagt wel meer aandacht in het programma voor de attitude van levenslang leren. Daarnaast merkt de commissie op dat de differentiatie in de vier afstudeerrichtingen niet al te groot is en zich uitsluitend beperkt tot het aandeel werkplekieren. Hoewel dat zeker geen probleem is, lijkt het zinvol dat de opleiding nagaat of er nog kansen liggen in een grotere differentiatie. Ten slotte geeft de commissie nog mee dat de opleiding blijvend aandacht moet hebben voor het opvolgen van nieuwe ontwikkelingen in het vakgebied, het stellen van een correcte diagnose, het meten volgens de juiste procedures en het aanleren van professionele attitudes. Het zou bovendien volgens de commissie zinvol zijn om reeds in het eerste kwartaal voldoende nieuwe technologieën in te bedden om de studenten warm te maken om de opleiding verder te zetten.

Het onderwijsconcept en de werkvormen van de beoogde opleiding zijn naar de mening van de commissie goed uitgewerkt. Sterk vindt de commissie dat de studenten ervaringen uitwisselen om van elkaar te leren. Eveneens staat de commissie positief tegenover het werken met authentieke situaties, casussen en simulaties. Hierdoor is de praktijkgerichtheid van het programma groot. Een ander positief punt is de beginnende aandacht voor e-learning in het programma.

In het algemeen stelt de commissie dat het werkplekieren een grote opportuniteit is om een band tussen student en werkplek te ontwikkelen die leidt tot een positief samenspel tussen werkveld, student en opleiding. Het aandeel werkplekieren in het programma voldoet aan de decretale norm, zo stelt de commissie. Het werkplekieren is eveneens naar visie en concept degelijk uitgewerkt. De student gaat twee dagen per week naar de werkplek. Dat maakt dat de student niet in grote blokken aan werkplekieren doet, maar wel gespreid over een langere periode. Deze vorm van werkplekieren start vanuit de zeer goede contacten die de opleiding onderhoudt met het werkveld en sluit aan bij het duaal leren zoals voorheen vormgegeven. De opleiding heeft ervoor geopteerd om de student te laten meelopen op twee werkplekken. Voor de commissie is dit een goed doordachte keuze omdat de student dan de mogelijkheid heeft om te differentiëren. Ook de begeleiding en coaching van de studenten op de werkplekken is goed doordacht. Positief is ook dat de opleiding een aanzet heeft gegeven om een professionaliseraanbod voor de bedrijfscoaches te ontwikkelen, maar de opleiding moet er volgens de commissie wel over waken of het aanbod volstaat. Ten slotte suggereert de commissie aan de opleiding om steeds de wisselwerking tussen theorie en werkplekieren te bewaken, zodat de studenten voldoende voorbereid op de werkplek aankomen.

De beoogde docenten zijn naar de mening van de commissie voldoende vakdeskundig en didactisch onderlegd. Een aantal van de docenten komt over vanuit het CVO Miras, wat de eigenheid van de opleiding op niveau 5 versterkt.

De studiebegeleiding binnen de hogeschool is volgens de commissie degelijk uitgebouwd. De commissie vindt het een voordeel dat de studenten van de graduaatsopleiding gebruik kunnen maken van de hogeschoolbrede voorzieningen. Ook de faciliteiten zijn goed uitgebouwd en bieden de studenten voldoende kansen. Het is positief dat de opleiding,

dankzij de goede contacten met het werkveld, van verschillende bedrijven uit de omgeving voertuigen ter beschikking krijgt waarop de studenten kunnen oefenen.

De commissie concludeert dat de studenten terechtkomen in een samenhangende onderwijsleeromgeving die het mogelijk maakt de beoogde leerresultaten te bereiken. De leerinhouden zijn actueel en sluiten aan bij de beoogde leerresultaten. De praktijkgerichtheid van de opleiding is hoog en het concept van werkpleklers is goed doordacht. De docenten, de studiebegeleiding en de faciliteiten zijn van degelijk niveau. De aanbevelingen die de commissie doet, doen geen afbreuk aan de kwaliteit van de onderwijsleeromgeving, maar zijn gericht op de verdere ontwikkeling van de opleiding.

Oordeel: voldoende

2.3 Generieke kwaliteitswaarborg 3: te realiseren eindniveau

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van beoordeling, toetsing en examinering, waardoor zij nagaat of de beoogde leerresultaten worden bereikt.

Bevindingen:

Een specifiek toetsbeleid voor de graduaatsopleidingen wordt uitgewerkt in academiejaar 2018-2019. Echter zal de toetsvisie van de opleiding aansluiten bij de algemene visie op toetsen van de hogeschool. Het doel van de toetsing zal tweevoudig zijn. Enerzijds zal de toetsing erop gericht zijn vast te stellen dat de student alle leerdoelen afgeleid van de leerresultaten met hun indicatoren beheerst en zodoende beschikt over de vereiste kennis, vaardigheden en attitudes. Daarnaast wordt de toetsing zo vormgegeven dat deze stimuleert tot leren en tot reflectie op ervaring en ontwikkeling. Centraal in deze visie zal het doelmatig en billijk toetsen staan.

In 2019-2020 wordt in de opleiding de toetscommissie geïnstalleerd. De toetscommissie werkt in opdracht van de POC en heeft als doel het bewaken en borgen van de kwaliteit en de coherentie van de evaluatie binnen de opleiding. De toetscommissie zal ook het opleidings specifieke toetsbeleid verder uitwerken.

De wijze en methoden van toetsen staan uitgeschreven in het Onderwijs- en Examenreglement en in de ECTS-fiches. De opleiding maakt gebruik van een mix van toetsvormen. De wijze van toetsen voor de eerste fase is reeds concreet uitgewerkt.

In de theoretische leerlijn wordt getoetst aan de hand van een digitale voortgangstoets. De student krijgt feedback over de studievoortgang, die uitmondt in een eindbeoordeling. De toets is enkel gericht op kennis op niveau 5. De toets, één per fase, staat tweemaal per jaar open voor de studenten. Studenten kunnen oefenen zoveel ze willen en indien ze klaar zijn de toets afleggen. Er is ook een herkansingsmogelijkheid.

De beoordeling van het werkpleklers gebeurt door de werkplekbegeleider in samenspraak met de werkplekcoach. De werkplekbegeleider gaat meerdere malen tussentijds en op het einde van een opleidingsfase op werkplekbezoek. De student krijgt een score op basis van de observaties en het competentieraster dat door de werkplekcoach en –begeleider samen ingevuld is. Na elk bezoek wordt een uitgebreid feedbackgesprek ingepland met de werkplekcoach, de werkplekbegeleider en de student. Op deze manier wordt het vierogenbeleid gerealiseerd. De werkplekbegeleider en werkplekcoach gebruiken voor de beoordeling van het werkpleklers een rubric om de validiteit te garanderen.

Daarnaast houden studenten doorheen de opleiding ook een portfolio bij. Hierin bewaren zij de werkplekopdrachten en houden ze ook hun eigen leerproces bij. De werkplekbegeleider houdt individueel en in groep feedback- en intervisiegesprekken, waarin hij concrete reflectievragen meegeeft aan de studenten. Studenten bewaren deze zelfreflecties in hun

portfolio. De kwaliteit van dit portfolio, waarin zowel de opdrachten als het reflectieproces geëvalueerd worden, telt eveneens mee voor de evaluatie van werkpleklers.

Met het afronden van alle opleidingsonderdelen toont de student aan dat hij alle competenties bezit die nodig zijn om als beginnend beroepsbeoefenaar aan de slag te kunnen. In het afsluitende opleidingsonderdeel werkpleklers toont de student dat hij minstens voldoende scoort op de gedragsindicatoren die het niveau van een startende gegradueerde in de voertuigtechnieken beschrijven. Bovendien vindt op het einde van de opleiding een praktijkproject plaats. Deze afsluitende toetsing is op maat van de student, want focust op de leerresultaten die onvoldoende aan bod kwamen tijdens het werkpleklers. De beoordeling gebeurt individueel. Het praktijkproject is een concreet project dat de student uitvoert en op het einde van zijn opleiding presenteert aan een jury bestaande uit lectoren, een collega lector uit een andere hogeschool en mensen uit het werkveld. Ook de communicatieve vaardigheden worden doorheen dit project begeleid en beoordeeld.

Overwegingen:

De commissie oordeelt dat het toetsbeleid adequaat is opgezet en dat de opleiding over het algemeen voldoende inzet op het voeren van een valide, betrouwbaar en transparant systeem van toetsen. Er is een goede mix van toetsvormen en ook de aandacht voor zowel summatieve toetsing, onder andere onder de vorm van een online kennistoets als formatieve toetsing is degelijk doordacht. De formatieve toetsen bieden de studenten groeimogelijkheden doorheen de opleiding, maar aan de andere kant legt een summatieve toets op verschillende momenten een cesuur in de opleiding. Dankzij de verschillende formatieve toetsen krijgt de student veel feedback. De evaluatie gebeurt per kwartaal en na de evaluatieweek aan het einde van elk kwartaal vindt er ook een deliberatie plaats.

Ook het beoordelingsconcept van het werkpleklers, vindt de commissie zinvol. De samenwerking tussen bedrijfsmentor en begeleider van de hogeschool in de evaluatie is goed uitgewerkt.

Een ander sterk punt is de projectopdracht die de studenten aan het einde van de opleiding uitvoeren. Deze opdracht, min of meer onder de vorm van een 'eindwerk', heeft een eigenstandig en finaal karakter. De commissie vindt een dergelijke opdracht zinvol als afsluitend toetsmoment.

De commissie concludeert dat de opleiding met het uitgewerkte toetsbeleid in staat moet zijn om na te gaan of het beoogde eindniveau is gerealiseerd. De mix van toetsvormen, de afwisseling van summatief en formatief toetsen en de betrokkenheid van het werkveld bij de beoordeling van het werkpleklers dragen hiertoe bij.

Oordeel: voldoende

2.4 Generieke kwaliteitswaarborg 4: opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg

De opzet en de organisatie van de interne kwaliteitszorg is gericht op een systematische borging en verbetering van de opleiding waar de relevante stakeholders bij betrokken worden.

Bevindingen:

De kwaliteitszorgcyclus van de opleiding sluit aan bij de systematiek van de hogeschool. Centraal hierin staat de permanente onderwijscommissie (POC). De dienst kwaliteitszorg zal voor de graduaatsopleidingen een referentiekader opmaken, rekening houdend met hun eigenheid zoals het werkpleklers, de eigen pedagogische aanpak, de doeltreffendheid van de voortgangstoetsen,... Het referentiekader zal de leidraad voor de kwaliteitszorg van de

opleiding vormen. Binnen de kwaliteitszorgcyclus worden alle stakeholders frequent betrokken.

Overwegingen:

De commissie vindt het een goed idee om de opzet en organisatie van de kwaliteitszorg van de opleiding in te bedden in de grotere structuur van de hogeschool. Het kwaliteitszorgsysteem van de hogeschool biedt heldere processen en cycli, die ook kunnen functioneren voor de graduaatsopleiding.

Tegelijk is het positief dat het kwaliteitszorgsysteem van de hogeschool wordt aangepast aan de noden van de graduaatsopleiding. Dit maakt dat de interne kwaliteitszorgmethodiek hanteerbaar is voor de lectoren die ermee aan de slag moeten gaan. Sterk is eveneens de opstart van een opleidingsspecifieke POC, een opleidingsspecifieke toetscommissie en een referentiekader op niveau 5. De commissie vernam dat de opleiding de volgende jaren van dichtbij zal worden opgevolgd en terechtkomt in een korte feedbackloop.

Ten slotte stelt de commissie dat het een meerwaarde zou zijn om een alumniwerking op te zetten. De afgestudeerden zouden kunnen functioneren als ambassadeur van de opleiding en tegelijk de opleiding voorzien van zinvolle feedback. Om de alumni te betrekken en naar de campus te laten komen, lijkt het aangewezen om te investeren in een permanente (na)vorming die ten dienste van alumni en werkveld staat.

De commissie besluit dat de opzet en de organisatie van de interne kwaliteitszorg, met heldere cycli en processen, gericht is op een systematische borging en verbetering van de opleiding waar de studenten en het werkveld bij betrokken worden.

Oordeel: voldoende

2.5 Eindoordeel

De commissie beoordeelt elk van de generieke kwaliteitswaarborgen als voldoende en bijgevolg is ook het eindoordeel voor de opleiding graduaat in de voertuigtechnieken voldoende.

3. Beoordelingsproces

De beoordeling werd uitgevoerd aan de hand van het “Kader Toets Nieuwe HBO5-Opleiding (omvorming)”, zoals bekrachtigd door de Vlaamse regering op 15 januari 2017.

De commissie heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Voorafgaand aan het vooroverleg heeft elk commissielid de eerste indrukken opgemaakt en werden prioritaire vragen opgesteld.

Tijdens een vooroverleg op 3 juli 2018 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en heeft zij tevens het toelichtend gesprek voorbereid.

Het toelichtend gesprek vond plaats op een opleidingsonafhankelijke locatie te Brussel op 3 juli 2018 om 15 uur. De onderstaande gesprekspartners namen hieraan deel:

- **Ruben Borremans**, opleidingscoördinator;
- **David Demunck**, lector;
- **Tom Bartsoen**, lector;
- **Tine Maes**, onderwijscoach;
- **Anne Vanmaercke**, diensthoofd HBO5.

Tijdens dit gesprek zijn de vraagpunten van de commissie aan de orde gesteld.

Tijdens een besloten nabespreking op 3 juli 2018 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en vertaald naar een oordeel op de vier generieke kwaliteitswaarborgen en een eindoordeel. De commissie heeft deze conclusie in volledige onafhankelijkheid genomen.

Het totaal aan beschikbare gegevens is verwerkt tot een ontwerp van adviesrapport dat naar alle commissieleden werd verstuurd. De feedback van de commissieleden is verwerkt. Het door de voorzitter vastgestelde adviesrapport werd naar de NVAO gestuurd op 27 augustus 2018.

4. Overzicht oordelen

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het oordeel van de commissie uit hoofdstuk 2 weer.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel
1. Beoogd eindniveau	voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	voldoende
3. Te realiseren eindniveau	voldoende
4. Opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg	voldoende
Eindoordeel	voldoende

Bijlage 1: Basisgegevens over de opleiding

Partner samenwerkingsverband	Katholieke Hogeschool Vives Zuid
Adres, telefoon, e-mail, website instelling	Doorniksesteenweg 145, 8500 Kortrijk +32 56 26 41 60 www.vives.be
Naam, functie, telefoon, e-mail contactpersoon	Isabel Vanslembrouck Studiegebieddirecteur IWT +32 56 26 41 20 Isabel.vanslembrouck@vives.be
Partner samenwerkingsverband	CVO MIRAS
Adres, telefoon, e-mail, website instelling	Nelson Mandelaplein 1, 8500 Kortrijk +32 56 32 19 19 www.miras.be
Status instelling	Ambtshalve geregistreerd
Naam opleiding (graad, kwalificatie)	Graduaat in de voertuigtechnieken
Afstudeerrichtingen	<ul style="list-style-type: none"> • Personenwagens en lichte bedrijfsvoertuigen • Zware bedrijfsvoertuigen • Brom- en motorfietsen • Agrarische en industriële voertuigen
Niveau en oriëntatie	Hoger beroepsonderwijs niveau 5 (HBO5)
(Bijkomende) titel	Gegradueerde in de voertuigtechnieken
(Delen van) studiegebied(en)	Industriële wetenschappen en technologie
ISCED benaming van het studiegebied	07 Engineering, manufacturing and construction
Opleidingsvariant(en):	<ul style="list-style-type: none"> • dagopleiding
Onderwijstaal	Nederlands
De vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden	Campus Kortrijk, Doorniksesteenweg 145, 8500 Kortrijk
Studieomvang (in studiepunten)	120
Nieuwe opleiding voor Vlaanderen	Ja, HBO5 omvorming
HBO5-opleiding(en) van waaruit wordt omgevormd tot de nieuwe opleiding	Motorvoertuigentechniek CVO MIRAS
Aansluitingsmogelijkheden en mogelijke vervolgoedingen	Bachelor in de autotechnologie

Bijlage 2: Domeinspecifieke leerresultaten (DLR)

DLR 01: De gegradueerde werkt op een duurzame en verantwoordelijke manier en past veiligheids-, milieu- en kwaliteitsvoorschriften en reglementering toe binnen de werkcontext.

DLR 02: De gegradueerde onderhoudt zijn deskundigheidsniveau door technologische ontwikkelingen op te volgen.

DLR 03: De gegradueerde plant, organiseert en controleert de eigen werkzaamheden autonoom en werkt constructief en flexibel samen in een team. De gegradueerde stuurt concrete werkzaamheden binnen dat team operationeel aan in functie van het stimuleren van collectieve resultaten, in overleg met zijn verantwoordelijke.

DLR 04: De gegradueerde stelt op een methodische en analytische manier diagnose van storingen aan de voertuigtechnische (deel)systemen op basis van vakkennis, klachten van de klant, zintuiglijke waarnemingen en meet- en diagnose-apparatuur. De gegradueerde bepaalt op basis daarvan de modaliteiten voor reparatie.

DLR 05: De gegradueerde behandelt voertuigen met verschillende krachtbronnen, waaronder verbrandingsmotoren en/of elektromotoren, en hun deelsystemen in het kader van onderhoud of sneldienstinterventie door componenten te vervangen, te herstellen en af te stellen.

DLR 06: De gegradueerde communiceert en adviseert op een duidelijke en klantvriendelijke manier over technische aspecten in functie van de aankoop of herstelling van een voertuig.

DLR 07: De gegradueerde werkt met de apparatuur en meetopstellingen eigen aan de werkplek, verzorgt het onderhoud ervan en houdt deze up-to-date.

DLR 08: De gegradueerde controleert en maakt het voertuig klaar voor aflevering aan de klant en voor de technische en/of veiligheidskeuring.

DLR 09: De gegradueerde verzorgt de administratie verbonden aan werkzaamheden op de werkplek volgens de gepaste procedures.

DLR 10: De gegradueerde schat kosten en herstellingstermijnen in en maakt een kostenraming op.

DLR 11: De gegradueerde volgt bij zijn werkzaamheden de gepaste procedures, zowel op de werkplek als bij een sneldienstinterventie.

DLR 12: De gegradueerde past het voertuig of de machine aan aan de wensen van de klant of in functie van de werkomstandigheden. De gegradueerde monteert hiervoor voertuigtechnische systemen, volgens duidelijke en concrete montagerichtlijnen, en stelt deze af.

Bijlage 3: Samenstelling visitatiecommissie

De beoordeling is gebeurd door een visitatiecommissie aangesteld door de NVAO. Deze is als volgt samengesteld:

Toon (Antonius) Martens (voorzitter) was algemeen directeur van KHLeuven en de hogeschool UC Leuven-Limburg in de periode 2001-2016. Hij was 15 jaar bestuurder bij VLHORA en tweemaal voorzitter. Hij was ook afgevaardigd bestuurder van CVO Mobyus en voorzitter van het samenwerkingsverband in Leuven en Limburg. Hij startte op Vlaams niveau het samenwerkingsplatform op tussen HBO5-instellingen en hogescholen en was voorzitter tot einde 2016. Hij was ook jarenlang lid van de adviesraad van de NVAO.

Nina Spithost (commissielid) is ruim 15 jaar werkzaam in hoger onderwijs in Nederland. Haar ervaring ligt in de Nederlandse Associate degree. Vanuit de opleiding Small Business & Retail Management heeft zij meegewerkt bij de opzet en uitbouw van de duale bachelor 15 jaar geleden, en had deze opleiding ook de eerste voltijd en duale Associate degree van Nederland. Deze is in nauwe samenwerking met het werkveld opgebouwd. Verder is zij betrokken bij Europese ontwikkelingen via Chain 5 en tweemaal op studiereis geweest naar de Verenigde Staten om daar de Community Colleges te bezoeken. Kennisgebieden: niveau Associate degree, aansluiting en co-creatie met werkveld, inbedding waar nodig in bachelor en verzelfstandiging, werkplekleren, internationale ontwikkelingen en flexibilisering (in het Nederlandse experiment leeruitkomsten).

Peter Verroken (commissielid) is Technical Campus Manager bij de firma D'Ieteren. Hij begon zijn loopbaan in 1986 als gegradueerde in de automechanica bij Fiat Auto Belgio. Na een jaar een functie gehad te hebben in de werkplaats van de invoerder, werkte hij eerst vijf jaar als lesgever voor Fiat en Lancia en nadien vijf jaar in technische ondersteuning voor het dealernetwerk. Sinds 1992 werkt hij bij D'Ieteren, de eerste twee jaar als voltijds lesgever met specialisatie in elektriciteit, airconditioning en nieuwe modellen. Sinds 1995 is hij verantwoordelijk voor de technische trainingsafdeling voor de vijf belangrijkste merken van de groep, in 2017 aangevuld met Porsche.

Alicia Decoster (student-commissielid) is student graduaat meertalig secretariaat aan AP Hogeschool, campus Mechelen.

De commissie werd bijgestaan door:

- **Pieter Caris**, beleidsmedewerker Vlaanderen NVAO, procescoördinator,
- **Andreas Smets**, stafmedewerker VLUHR KZ, extern secretaris.

Alle commissieleden, de procescoördinator en de secretaris hebben een onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring ingevuld en ondertekend waarmee zij tevens instemmen met de NVAO gedragscode.

Bijlage 4: Overzicht van de bestudeerde documenten

Informatiedossier opleiding

- Informatiedossier TNO HBO5 omvorming graduaat in de voertuigtechnieken - (samenwerkingsverband HBO VIVES Zuid)

Verplichte bijlagen bij het informatiedossier:

- Bijlage 1: De domeinspecifieke leerresultaten met een door de relevante dienst van het ministerie van onderwijs van de Vlaamse gemeenschap ondertekende verklaring dat de activiteiten en de descriptorelementen kennis en vaardigheden van de relevante beroepskwalificatie(s) herkenbaar aanwezig zijn in de domeinspecifieke leerresultaten
- Bijlage 2: De beoogde opleidingsspecifieke leerresultaten
- Bijlage 3: Een schematisch programmaoverzicht
- Bijlage 4: Een inhoudsbeschrijving van de programmaonderdelen van de eerste 60 studiepunten (ECTS-fiches), met vermelding van de beoogde leerresultaten, onderwijs-/werkvorm(en), wijze van toetsing en toetscriteria, literatuur (verplicht/aanbevolen), aantal studiepunten
- Bijlage 5: Een verklaring op eer waarbij bevestigd wordt dat de in het informatiedossier voorziene middelen en personeel zullen worden ingezet in de opleiding
- Bijlage 6: Overzicht van de contacten met het werkveld inzonderheid deze in functie van werkplekleren en interne kwaliteitszorg
- Bijlage 7: Onderwijs- en examenregeling
- Bijlage 8: EVC/EVK-procedure
- Bijlage 9: Een oplistijng van de gekende aanvullingstrajecten naar een bachelordiploma
- Bijlage 10: Het rapport van de Commissie Hoger Onderwijs in het kader van het voorlopig kwaliteitstoezicht en, indien van toepassing, het verbeterplan

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op de toetsing van de nieuwe opleiding graduaat in de voertuigtechnieken.

Colofon

GRADUAAT IN DE VOERTUIGTECHNIEKEN
SAMENWERKINGSVERBAND VIVES HBO5 ZUID • 006993
Toets nieuwe graduaatsopleiding • Adviesrapport
27 augustus 2018
Samenstelling: NVAO • Vlaanderen

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders

Parkstraat 28 • 2514 JK Den Haag
P.O. Box 85498 • 2508 CD The Hague
The Netherlands

T +31 (0)70 312 23 00
E info@nvao.net
www.nvao.net